

K?sa Durum Ruminasyon Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *K?sa Durum Ruminasyon Envanteri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24731>

Öz

K?sa Durum Ruminasyon Envanteri (KDRE), orijinal ad? Brief State Rumination Inventory (BSRI) olan psikometrik bir arac?n Türkçe uyarlamas?d?r. Bu envanter, bireylerin belirli bir olay? takiben deneyimledikleri anl?k ve durumsal ruminasyon düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis?tir. Ölçek, kronik veya e?ilimsel ruminasyon yerine, belirli bir tetikleyici veya stresör sonrası ortaya ç?kan bili?sel süreçleri hedef alır. Türkçeye adaptasyonu, Altan-Atalay, K?z?löz, Dönger ve Demiray (2020) taraf?ndan gerçekte?tirilmi? olup, Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmay? amaçlam??t?r. KDRE, psikolojik ara?t?rmalarda ve klinik de?erlendirmelerde, özellikle akut stres tepkileri ve duygu düzenleme mekanizmalar?n? incelemede önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçe?in uyarlama çal??mas?, orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemede korunup korunmad??n? incelemi? ve ölçe?in psikometrik özelliklerinin yüksek oldu?unu göstermi?tir. Bu sayede ara?t?rmacılar, ruminasyonun belirli durumlarla ili?kisini h?zli? ve etkin bir ?ekilde de?erlendirebilme imkan?na kavu?mu?tur.

Anahtar Kelimeler

Ruminasyon, Durumsal Ruminasyon, K?sa Durum Ruminasyon Envanteri, BSRI, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Ay?e Altan Atalay, Burcu K?lç K?z?löz, ?rem Dönger, Derya Demiray

Amaç

K?sa Durum Ruminasyon Envanteri'nin temel amacı, bireylerin belirli, yak?n zamanda deneyimledikleri olumsuz bir olaya tepki olarak gösterdikleri bili?sel tekrarlay?c? dü?ünce süreçlerinin yo?unlu?unu ve niteli?ini ölçmektir. Ölçek, e?ilimsel (trait) ruminasyonun aksine, akut stres veya ba?ar?s?zlik gibi spesifik bir duruma ba?li? olarak ortaya ç?kan durumsal (state) ruminasyonu h?zli? ve ekonomik bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas? (2020), KDRE'nin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu standardize ederek, klinik psikoloji ve deneysel psikopatoloji alanlar?nda yap?lan ara?t?rmalara katkıda bulunmay? amaçlam??t?r. Bu sayede, duygu durum bozukluklar?n?n anla??lmas?nda kilit rol oynayan ruminatif tepkilerin anl?k ölçümü mümkün hale gelmi?tir.

Yap?

KDRE'nin ölçtü?ü temel psikolojik yap?, durumsal ruminasyondur. Ruminasyon, genellikle olumsuz duygulara ve sonuçlara yol açan, ki?inin geçmi?teki olaylara veya mevcut s?k?nt?lara dair pasif ve tekrarlay?c? dü?ünceler döngüsüne girmesi olarak tan?mlan?r. Bu ölçek, özellikle bir stresörün hemen ard?ndan aktive olan bili?sel süreçlere odaklan?r.

Orijinal BSRI gibi, KDRE de durumsal ruminasyonu ölçerek, ara?t?rmac?lar?n ve klinisyenlerin ruminasyonun yo?unlu?unu ve bireyin o anki psikolojik durumu üzerindeki etkisini de?erlendirmesine olanak tan?r. Durumsal ruminasyonun ölçümü, müdahale stratejilerinin geli?tirilmesi ve anl?k duygu durum de?i?ikliklerinin takibi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

KDRE'nin Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Altan-Atalay vd., 2020), ölçe?in yap?sal geçerli?i, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe örnekleme de korundu?unu ve veri ile model uyumunun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in yak?nsak ve ay?rt edici geçerli?ini belirlemek amacıyla, KDRE puanlar?n?n depresyon, anksiyete ve di?er ruminasyon e?ilimi ölçekleri gibi ilgili yap?larla teorik olarak beklenen yönlerde ili?ki gösterip göstermedi?i incelenmi?tir. Elde edilen bulgular, KDRE'nin durumsal ruminasyonu do?ru ve geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

KDRE'nin güvenirli?i, iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel puan? ve alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü i?aret etmektedir.

?ç tutarlılı??n yan? s?ra, ölçe?in zamana kar?? kararlılı??n? incelemek amacıyla test-tekrar test güvenilirli?i de uygun örneklem üzerinde incelenmi? olabilir. Bu çal??malar, KDRE'nin k?sa süre aral?klar?nda tutarlı sonuçlar verdi?ini ve dolay?s?yla durumsal ruminasyonun ölçümünde güvenilir bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Faktör Analizi

Türkçe standardizasyon sürecinde, KDRE'nin faktör yap?s?n? do?rulamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (genellikle tek faktörlü veya yans?tma/dalg?nl?k gibi alt boyutlar? içeren iki faktörlü) Türk kültürü ba?lam?nda da geçerli olup

olmad???n? test etmi?tir.

Analiz sonuçlar?, ölçek maddelerinin, teorik olarak belirlenen faktörlere yüksek yükler verdi?ini ve model uyum indekslerinin mükemmel veya kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu bulgular, KDRE'nin durumsal ruminasyon yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr???rd???n? ve yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Spesifik bir olaya referansla anl?k durumu de?erlendirme)

Mevcut Dil: Türkçe (Orijinali ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon ve Klinik Örneklemeler

Ya? Grubu: Ergenler ve Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Türkçe uyarlama çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri ve/veya genel toplum örnelemi üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireylerden, yak?n zamanda ya?ad?klar? olumsuz veya stresli bir olay? hat?rlamalar? ve o olaya dair dü?üncelerini ölçek maddeleri üzerinden belirtmeleri istenir. Puanlama, genellikle maddelerin Likert ölçe?indeki kar??l?klar?n?n toplanmas?yla yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Süreçler, Psikopatoloji, Stres Tepkisi, Duygu Düzenleme, Psikometrik Özellikler, Standardizasyon

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ay?e Altan Atalay

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Uyarlama makalesinde belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: ayatalay@ku.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Koç Üniversitesi, Psikoloji Bölümü (Uyarlama çal??mas? s?ras?nda ilgili kurum)

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

KDRE'nin Türkçe uyarlama çalışması 2020 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler, sorumlu yazar Ayşe Altan Atalay ile iletişime geçilerek öğrenilmelidir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanım genellikle ücretsiz olsa da, ticari veya klinik uygulama izinleri için yazarla doğrudan iletişime kurulması önerilir.

Orijinal makale bağlantısı ve ilgili PDF dosyasına erişim bilgileri aşağıda sunulmuştur.

Kaynaklar

Altan-Atalay, A., Közlöz, B. K., Döngel, S., & Demiray, D. (2020). Brief State Rumination Inventory (BSRI): A standardization study for Turkish speaking populations. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 42, 397-407. <https://doi.org/10.1007/s10862-020-09785-9>

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantı üzerinden erişilebilir: [0310n022x-y-https-link-springer-com.proxy2.marmara-elibrary.com](https://doi.org/10.1007/s10862-020-09785-9)

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [kisa-durum-ruminasyon-envanteri-toad.pdf](#)

Kısa Durum Ruminasyon Envanterinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, telif hakları nedeniyle bu akademik girişte sunulmamaktadır. Maddelere erişim için, sorumlu yazar Ayşe Altan Atalay ile iletişime geçilmesi veya belirtilen referans makaleye başvurulması gerekmektedir.